

[Søren Olesen.]

fra forskellige Sider, men jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa Pensionisternes Forhold, som ganske vist ikke hører ind under Loven her, men man vil synes, at det var naturligt, at Pensionerne blev reguleret i Forhold til de gældende Lønningslove. Det virker meget urimeligt f. Eks. nu, naar en saadan ny Lov bliver gennemført, at en Tjenestemand, som er afskediget pr. 31. Marts, kan faa en Pensionsindtægt paa 1 200 Kr. mindre end en, der bliver afskediget pr. 30. April. Det maa haabes, at det kommende Udvalg maa finde en bedre Løsning med Hensyn til Pensionisternes Forhold.

Det er glædeligt, at Ministeriets, Tjenestemændenes og Rigsdagens Repræsentanter i Kommissionen er kommet overens om Forslaget. Jeg synes, det maa siges at være den naturlige Vej til at ordne den Slags Forhold, og derfor kan jeg ogsaa paa mit Partis Vegne tilsige en velvillig Behandling af det foreliggende Lovforslag.

Hvidberg: Den højtærede Finansminister gav i sin Forelæggelsestale Udtryk for, at det utvivlsomt er rigtigt at give Videnskaben en saa god Placering som muligt. Han sluttede sine Bemærkninger om dette Punkt saaledes: man har altsaa skønnet, at det her opnaaede er det for Øjeblikket økonomisk og politisk praktikable. Ordene var Finansministerens, men det resignerende Suk, som jeg alligevel tror ligger bag disse Ord, var Professorens.

Nu har det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen ogsaa sagt, at det var med nogen Ængstelse han nævnte Videnskabsmændene i Forbindelse med dette Lovforslag.

Sagen er jo den, at for den videnskabelige Forskning her i Landet er Lovforslaget en Skuffelse, for saa vidt det overhovedet er blevet bekendt i videnskabelige Kredse — det har vist sig plat umuligt at opdrive et Eksemplar af Lovforslaget uden for dette høje Ting. Lovforslaget er, hvad Videnskaben angaar, et Udtryk for, hvor langt man endnu er fra herhjemme at forstaa, at Udgifter til Universiteter, Lærestalter og Forskningsinstitutter er lige saa produktive Investeringer som de Udgifter, der efter den almindelige Udtryksmaade kaldes statsfinansielt produktive. Det er saadan, at Videnskab, og al Videnskab, lønner sig, ikke

blot de Videnskabsgrene, som enhver umiddelbart kan se er nyttige, men ogsaa de aandsvidenskabelige Fag. Der trænges herhjemme til en helt ny Forstaaelse paa dette Felt. At denne Forstaaelse endnu langtfra er slaaet igennem i Danmark, er dette Lovforslag et Udtryk for.

Professorernes Lønninger skal jeg nu af nærliggende Grunde gaa lettere hen over. At de, trods Forbedringer, set med et lidt større Aaremaal af Fortiden som Baggrund betegner en stadig fortsat Deklassering, er tydeligt nok. Der hersker, som bekendt, mange Steder en Mangel paa Forstaaelse af, at Universitetslærernes Undervisning kun er en Del af deres Forpligtelser, og for nogles Vedkommende kun den mindste Del, medens selvstændig videnskabelig Forskning er den anden og ikke mindre vigtige Side af deres Forpligtelse. Det er derfor ikke muligt at bedømme en Universitetslærers Arbejdsydelse efter hans Timeantal. Desværre har jeg en Fornemmelse af, at Forstaaelsen heraf ikke har været lige gennemgribende i Kommissionen. Men man har desuden heller ikke altid vidst, at Fag, der kan forekomme andre Mennesker noget fjerne og specielle, dog ofte samler adskillige Tilhørere og Deltagere til Forelæsninger og Øvelser. Det har saaledes været nævnt, hører jeg, at Professoren i Assyrisk overhovedet ingen Undervisning havde, skønt Sandheden er den, at den paagældende Universitetslærer i de Aar, han har virket, aldrig har savnet Deltagere i sine Øvelser og Kursus i Assyrisk, Babylonisk og Sumerisk. Man kunde ogsaa nævne, at Læreren i indisk-østerlandsk Filologi i dette Semester har haft 17 Elever, deriblandt 2 Udlændinge, og i forrige Semester havde over 20 Elever. Selvfølgelig er det af Betydning for vort Land, hver Gang et af vore Universiteter paa et eller andet Omraade, f. Eks. det klassisk-indiske Sprog, der er nødvendigt for al videnskabelig Sprogforskning, kommer til at danne, om jeg saa maa sige, et Forskningscentrum her i Norden eller for en større Kreds.

Men som sagt, jeg skal lade dette med Professorerne være og lade dem ligge, hvor de ligger; der bliver de nok liggende foreløbig. Jeg skal blot nævne, at videnskabelige Assistentter og Amanuenser, der ofte er højt kvalificerede Videnskabsmænd, med